

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A drágaság okai és okozói.

Érdekes kávéházi beszélgetést halottam tegnap. Négyen ültek az asztalnál és a drágaságról volt a szó. Elkeseredett hangon beszéltek erről a mostan oly aktuális témáról és mind a négy bácsira jutott egy, akit alaposan leszidtak. Az első kezdte természetesen Bárczynál, a második Bódyt, a harmadik Folkusházyt, a negyedik Vázsonyit szidta és lehordták őket a sárga földig. A négy elkeseredett ember szerint ezek az urak az okai a nagy drágaságnak. Türelmetlenül vártam, hátha ez a társaság megszorodik legalább egy taggal, aki másra háritaná a felelősséget. De nem jött senki és én ismét azzal a boszús gondolattal távoztam a kávéházból, hogy ennek a Tiszának milyen szerencséje van. Őt nem szidja senki. Csak a várost és a város urait. Őket dobták oda közprédának és a könnyen befolyásolható közönség elhiszi, hogy csak ők és csakis ők tehetnek arról, hogy Budapesten ma alig lehet megélni. Nem tudom elképzelni, hogy Bárczy és Vázsonyi mit tehetnek arról, hogy vannak, akiknek a jelszavuk: csak vigyenek külföldre, amit lehet, *hadd guruljon ide a csengő arany*. Vagy mit tehet arról Vázsonyi és Bárczy, hogy hatalmas pénzintézetek finanszíroznak mészárosokat és marhakereskedőket, akik az élőmarhákat jó pénzen összevásárolják és busás haszon mellett exportálják. Arról sem tehetnek Bárczy és Vázsonyi, hogy a malmok és egyéb vállalatok hatalmas vezetői nagyobb kegyben állanak a kormánynál, mint a város lakossága. De végül nem tehetnek arról sem, hogy a kormány nem adja meg a városnak az élelmicikkekre vonatkozólag a rekvirálási jogot. Ezzel egyszer és mindenkorra véget lehetne vetni az uzorának. És miután nálunk oly előszeretettel hivatkoznak a külföldre, fel kell hívnom a figyelmet a *Berliner Tageblatt* legutóbbi megjelent számának a cikkére, amely a *Berlinben uralkodó immár türhetetlen állapotokkal foglalkozik*. Ez a cikk a kormánytól erélyesen követeli a város részére a rekvirálás jogát. Amint látjuk, ott sincsenek rózsásabb állapotok, mint nálunk, ahogyan Bécsben sem dúsálnak a jólétben és ahol a közönség még ma sem kap zsemlyét. Nem akarom ezekkel mentegetni az elkövetett hibákat, de hát most, amikor élet-halál harcot vivünk ellenségeinkkel, amikor létünkéről van szó, talán mégis indokolt volna egy kis józan belátás és az oly sokszor hangoztatott lokalpatriotizmus. Mert hát nem lokális ez a baj, amely ránk szakadt. Országos kérdés az, amelyet országosan kell rendezni és pedig minél előbb. Hogy mennyire országos baj ez, látjuk legjobban *Debrecen város hivatalos lapjának* most megjelent első cikkéből, amelynek címe: *A város gondja*. Ebből a cikkből csak néhány szemelvényt iktatok ide, hogy bemutassam a vidéken uralkodó állapotokat, amelyek nem kevésbé nyomoruságosak, mint a miéink. Ime:

Ránk szakad a második háborús tél, a maga rendkívüli nehéz viszonyaival. A családfentartók feje ezernyi gondoktól fő az általános drágaságon kívül, egyes élelmi s közszükségletet képező cikkeknek majnem teljes hiánya miatt. Mindennek négyszeres ára van s még ilyen áron is nehéz hozzájutni.

A mai korszakosan nehéz időkben, mikor a megpróbáltatások útjait kellene béketűrőssel, közös megértéssel járnia a százezer tagból álló család minden egyes tagjának, bizony nagyon sokan akadnak olyanok is, akik minden anomália felelőségét a hatóságokra utalva, elégedetlenkednek.

Természetes dolog, hogy a bajba jutott ember a maga szubjektivitása miatt, nem képes tárgyilagosan itélkezni, nem tud keresztül látni az igazságos megállapítások szemüvegén.

A százezer tagból álló nagy család tagjai közt ugyanis feles számban vannak olyanok, akik a családfentartó minden intézkedése elé olyan akadályokat gördítenek, amelyek már szinte kétsébeesítő

módon lépik túl a tisztességes kereskedelmi haszon határait.

Hallottunk a mesterséges árfelhajtásokról, a spekuláció féktelenkedéséről olyan példákat felhozni, hogy a lelkünk elborult. A városi hatóság által minden haszon, sőt egyes cikkekben ráfizetés mellett áruba bocsájtott élelmicikkeket egyesek összevásárolták s elszállították Debrecenből. Ugyancsak megtörtént, hogy egyesek még a nyáron kiváltották a város fáját s eladták a fakerekeskedőknek, hogy azok a télen dupla áron bocsássák a közönség rendelkezésére.

Hát ilyen körülmények közt igazgatni egy város közéletét, közjólétét, ugy-e nem irigylésre méltó munka?

Debrecen városa tanácsa elhatározta, hogy miután a polgármester kezdeményezésére a város kenyérmag hiánya eredményesen elhárított, biztosítsák a husszükséget is lehetőleg a termelési konjunkturákhoz viszonyított árak mellett Debrecen város tanácsának felirata már fel is küldött a miniszterhez, amelyben a marha- és disznóhús élő súlyai maximális árának megállapítását kéri, mint egyetlen orvoslását az egész országban érezhető bajok kútforrásának. Ugyancsak Debrecen akarja megindítani a mozgalmat az élelmicikkek rekvirálási jogának megszerzésére stb.

Amint a hatóság gondoskodott a város lisztellátásáról s igyekszik hatósági hús, zsiradék és hüvelyes élelmicikkek beszerzésével javítani a helyzetet, mert — hiszen mézarszékké és élelmikereskedésekké még sem alakulhatnak át az összes hivatalok — épen úgy intézkedett, hogy tüzelőfa is álljon a közönség rendelkezésére.

Felelőtlenül bírálgatni, keresztülvihetetlen, — bár nagyon tetszetősen hangzó eszméket propagálni könnyű. De százezer ember gondjának, ügyes-bajos terheinek súlya alatt, mindenkinek kedvére tenni: nehéz munka.

Ezeket olvassuk Debrecen város hivatalos lapjában. Mindebből látható, hogy nem csak Budapestben van drágaság és uzsora és felületes kritika. Sovány vigasztalás, de úgy van.